

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Kommunfullmäktige

Återvinningstaxa - Kommunalt avfall 2022**Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta**

Att återvinningstaxan kommunalt avfall höjs med i genomsnitt **3 %** från och med 1 januari 2022.

Ärendet i sin helhet

Borås Energi och Miljö AB har beslutat att för 2022 föreslå att Återvinningstaxan kommunalt avfall höjs med 6 % från och med 1 januari 2022. Bolaget ansöker om Kommunfullmäktiges godkännande.

Borås Energi och Miljö AB har under 2021 arbetat fram en helt ny återvinningstaxa inför 2022. Det innebär att prissättning av olika tjänster kommer att både öka och minska. **Borås Energi och Miljö AB hänvisar till att det finns olika delar i den höjda återvinningstaxan:**

- Ökade driftskostnader medför en höjning av taxan med 3 %.
- Besöken på återvinningscentralerna har ökat markant de senaste åren vilket har påverkat driftkostnaden av stadens fem bemannade återvinningscentraler. Detta har medfört ett ekonomiskt ackumulerat underskott som behöver återhämtas. Detta innebär en höjning av taxan med ytterligare 2 %.
- Höjda markarrendekostnader på Energi- och Miljöcenter Sobacken innebär en höjning av taxan med ytterligare 1 %.

Ovanstående delar medför att återvinningstaxorna i genomsnitt kommer att höjas med 6 %. Detta innebär att ett standardabonnemang för ett villahushåll får en ökad taxa med 4,5 %, vilket motsvarar en ökad kostnad på 113 kr/år.

Kommunstyrelsen noterar att höjningen av återvinningstaxan inför 2022 är högre än tidigare år. **Kommunstyrelsen anmärker dock att en av de förändringar som bolaget önskar genomföra är införandet av inpasseringssystem på återvinningscentralerna. Bolaget anser själv att detta kommer att medföra att besökande företagare och boende i andra kommuner. Kommunstyrelsen anser mot bakgrund av detta att Borås Energi och Miljö AB bör följa upp hur införandet av inpasseringssystem påverkar bolagets ekonomiska förutsättningar. En förhöjd intäkt från avgifter kan möjligtvis finansiera de merkostnader bolaget refererar till. Vidare har bolaget inte presenterat vilka effektiviseringar**

man genomfört eller planerar att genomföra, för att begränsa taxeutvecklingen över tid. Kommunstyrelsen bedömer att bolaget måste därmed få ett incitament att verka mer i denna riktning, och föreslår därför att taxan ska höjas med 3 %.

Beslutsunderlag

1. Kommunfullmäktigeskrivelse, 2021-08-23
2. Inkommen skrivelse Borås Energi och Miljö AB, 2021-06-02
3. Styrelseprotokoll Borås Energi och Miljö AB, 2021-05-27
4. Återvinningstaxan 2022

Samverkan

-

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Borås Energi och Miljö AB, magnus.karestedt@borasem.se
2. Borås Energi och Miljö AB, linda.wilhelmsson@borasem.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Kommunfullmäktige

Prisjustering VA-taxa 2022**Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta**

Att VA-taxan höjs med **2 %** från och med 1 januari 2022.

Ärendet i sin helhet

Borås Energi och Miljö AB har beslutat att för 2022 föreslå en höjning av VA-taxans bruksavgifter med 4 %. Bolaget ansöker om Kommunfullmäktiges godkännande.

En förutsättning för att kunna hålla en god prisdialog med kunder är att prisjustering kommuniceras i god tid. Kunderna önskar få information om prisnivå för nästkommande år senast sex månader före årsskiftet för att ha förutsättningarna för budgetarbetet och därmed kunna genomföra förhandlingar med hyresgäster under hösten.

En grundläggande princip för VA-verksamheten är självkostnadsprincipen, VA-verksamheten ska över tid ha ett nollresultat. Det innebär att när verksamheten genererar ett underskott ett år ska det hämtas hem inom tre år genom justerade taxor. Under perioden 2019-2021 förväntas VA-verksamheten ha ett nollresultat.

VA-verksamheten står inför stora kommande investeringar. Det planeras för ett nytt vattenverk och reoveringar av Sjöbo vattenverk. För att kunna fondera medel inför byggnationen av det nya vattenverket och för en jämn taxeutveckling över tid föreslås bruksavgifterna att höjas med 4 %.

Kommunstyrelsen noterar dock att Borås Energi och Miljö AB inte har redovisat vilka kostnader som förväntas med byggnationen av ett nytt vattenreningsverk. Rimligtvis ska bolaget presentera ett kostnadsförslag för projektet, innan några medel kan fonderas. Vidare finner Kommunstyrelsen det anmärkningsvärt att bolaget väljer att motivera höjningen med en fondering för kostnader om ett nytt vattenreningsverk, när denna inte är upptagen i den 7 års investeringsplan som bolaget lämnat till Stadshus AB. Kommunstyrelsen fastslår därmed att en fondering, som kräver att kostnaderna inträffar inom en treårsperiod, inte är genomförbar eller planerad inom denna tidsram enligt bolaget själva. Med anledning av kommande investeringar ser Kommunstyrelsen det av stor vikt att bolaget fortsatt arbetar med kostnadseffektiviseringar samt fondering av medel till stora investeringar för att

begränsa stora svängningar i taxeutvecklingen framöver. **Mot bakgrund av detta föreslår Kommunstyrelsen att VA-taxan kan höjas med 2 %.**

Beslutsunderlag

1. Kommunfullmäktigeskrivelse, 2021-08-23
2. Inkommen skrivelse Borås Energi och Miljö AB, 2021-06-02
3. Styrelseprotokoll Borås Energi och Miljö AB, 2021-05-27
4. VA-taxa 2022

Samverkan

-

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Borås Energi och Miljö AB, magnus.karestedt@borasem.se
2. Borås Energi och Miljö AB, linda.wilhelmsson@borasem.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Utredning av alternativ för ägarstruktur, skatt och elhandel för andelsägd solcellsanläggning

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen antecknar informationen om utredningen av alternativ ägarstruktur, skatt och elhandel för andelsägd solcellsanläggning från Borås Energi och Miljö AB och om att bolaget beslutat att fortsatt bevaka marknadsförutsättningarna för solceller och avvaktar att bilda en ekonomisk förening och uppföra en solcellsanläggning.

Ärendet i sin helhet

I Borås Stads Budget 2018 fick Borås Energi och Miljö AB uppdrag att ta initiativ till en samägd solcellsanläggning, där såväl företag, föreningar och privatpersoner ska kunna köpa andelar. Kommunstyrelsen lämnade i mars 2020 ett inriktningsbeslut till bolaget att fortsatt:

- utreda med syfte att bygga en andelsägd solcellsanläggning där DoU och elhandel sköts av Borås Energi och Miljö AB och/eller
- utreda med syfte att starta en ekonomisk förening som investerar i en andelsägd anläggning.

Utredningen som Borås Energi och Miljö AB har genomfört med hjälp av KPMG och som har inkommit till Kommunstyrelsen visar att den lämpligaste formen för detta är en ekonomisk förening som bygger och äger solcellsanläggningen.

KPMG:s utredning tar upp flera nackdelar med att BEM bedriver elhandel. Om BEM bedriver elhandel tillkommer det ett balansansvar för elhandel som medför betydande ekonomisk risk i prognostisering och anskaffning. Vidare ger låga marginaler på elmarknaden begränsad möjlighet till ekonomisk avkastning för mindre elhandelsbolag. Det finns alltså en risk att resurser och fokus tas från BEM:s kärnverksamhet för att bygga upp ny elhandelsverksamhet.

KPMG:s utredning visar att det finns en påtaglig ekonomisk risk med att starta en ekonomisk förening och bedriva elhandel. BEM bör därför i nuläget fokusera på sin kärnverksamhet och inte ta några ekonomiska risker.

Teknikutvecklingen för solceller går snabbt framåt och BEM bör avvakta tills

riskerna är mindre och att verksamheten för solceller inte riskerar att påverka BEM:s kärnverksamhet.

Kommunstyrelsen har inte mandat att upphäva beslut som är taget av Kommunfullmäktige och att uppdraget därmed ligger fast. Minst ett likartat projekt har redan initierats av ett kommunägt energibolag i annan del av landet, och därefter genomförts av en ekonomisk förening, vilket talar för att detta bör vara möjligt även i Borås. Det innebär att Borås Energi och Miljö AB nu ska ta initiativ till samägd solcellsanläggning i form av ekonomisk förening som bygger och äger solcellsanläggningen.

Beslutsunderlag

1. Skrivelse 2021-08-23
2. Protokoll Borås Energi och Miljö AB, 2021-04-28
3. Utredning Borås Energi och Miljö AB, 2021-04-28

Samverkan

-

Beslutet expedieras till

1. Borås Energi och Miljö AB, magnus.karestedt@borasem.se
2. Borås Energi och Miljö AB, linda.wilhelmsson@borasem.se

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Utredning av alternativ för ägarstruktur, skatt och elhandel för andelsägd solcellsanläggning

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

Att uppdraget från Kommunfullmäktige till Borås Energi och Miljö AB avslutas utan vidare åtgärd.

Ärendet i sin helhet

I Borås Stads Budget 2018 fick Borås Energi och Miljö AB uppdrag att ta initiativ till en samägd solcellsanläggning, där såväl företag, föreningar och privatpersoner ska kunna köpa andelar. Kommunstyrelsen lämnade i mars 2020 ett inriktningsbeslut till bolaget att fortsatt:

- utreda med syfte att bygga en andelsägd solcellsanläggning där DoU och elhandel sköts av Borås Energi och Miljö AB och/eller
- utreda med syfte att starta en ekonomisk förening som investerar i en andelsägd anläggning.

Utredningen som Borås Energi och Miljö AB har genomfört med hjälp av KPMG och som har inkommit till Kommunstyrelsen visar att den lämpligaste formen för detta är en ekonomisk förening som bygger och äger solcellsanläggningen.

Ägardirektivet för Borås Energi och Miljö AB, antaget av Kommunfullmäktige och fastställt av bolagsstämman 2020, stipulerar att bolaget ska verka på affärsmässiga grunder. Detta innebär att bolaget ska genomföra och driva sin verksamhet med ekonomisk lönsamhet, alternativt självkostnadsprincipen beroende på typ av verksamhet.

Den utredning som bolaget genomfört med hjälp av KPMG indikerar dels att elhandelsmarknaden medför ett stort ansvar och ekonomiska risker samtidigt som marginalerna på elmarknaden är små. Vidare indikerar utredningen att anläggningen måste vara av omfattande storlek och placerad på mark där expansion medges. Risken är annars övervägande att investeringen inte blir lönsam i jämförelse mot den tekniska livslängden.

Mot bakgrund av detta anser Kommunstyrelsen att uppdraget och de risker som detta innebär, inte är förenligt med ägardirektivet, varför Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att avsluta uppdraget utan vidare åtgärd.

Beslutsunderlag

1. Skrivelse 2021-08-23
2. Protokoll Borås Energi och Miljö AB, 2021-04-28
3. Utredning Borås Energi och Miljö AB, 2021-04-28

Samverkan

-

Beslutet expedieras till

1. Borås Energi och Miljö AB, magnus.karestedt@borasem.se
2. Borås Energi och Miljö AB, linda.wilhelmsson@borasem.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot

Protokollsanteckning till Kommunstyrelsens sammanträde 2021-08-23:

E7: Svar på initiativärende från Ida Legnemark (V) och Stefan Lindborg (V) Lokaler till föreningar som drabbats av branden i Knalleland

För två år sedan inträffade en omfattande brand på Evedalsgatan i Knalleland. Vid sidan av privata näringsidkare drabbades också ett antal föreningar hårt av branden då flera föreningar hade sina lokaler i den aktuella fastigheten. Vänsterpartiets initiativärende från september 2019 gick ut på att hitta en snabb lösning för de drabbade föreningarna. Genom att kommunstyrelsen skulle tillskriva berörda nämnder för att se om det fanns lokaler som kunde erbjudas föreningarna skulle deras verksamhet inte behöva drabbas så hårt som annars varit fallet. I svaret på initiativärendet ges en beskrivning av hur läget är för föreningarna så här två år efter branden.

Initiativärenden är ett viktigt verktyg för att oppositionen ska kunna väcka frågor i berörd nämnd. För att instrumentet ska vara meningsfullt krävs dock att beredningstiden för ett initiativärende är betydligt kortare än vad som har varit fallet här. Att bifalla initiativärendet idag skulle med stor sannolikhet vara meningslöst på grund av den orimligt långa beredningstiden. Vänsterpartiet vill därför markera att vi inte är nöjda med handläggningstiden och lägger därför denna protokollsanteckning.

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Stefan Lindborg

Alternativt förslag till Kommunstyrelsens sammanträde 2021-08-23:

SP1: Klimatrapport 2021

Vänsterpartiet är ett av de partier i kommunfullmäktige som har välkomnat förslaget om en Koldioxidbudget. Vi anser att koldioxidbudgeten är ett viktigt verktyg för att Borås Stad ska leva upp till åtagandet om att uppfylla Parisavtalets målsättning om maximalt 1,5 grads uppvärmning. För att Koldioxidbudgeten ska vara ett fungerande styrmedel så behöver denna följas upp årligen. Vi tycker därför det är bra att Klimatrapporten för 2021 läggs på fullmäktigesbord.

Klimatrapporten visar på betydande utsläppsminskningar under det föregående året, både för kommunens egen verksamhet och för Borås i stort. Detta är glädjande. Samtidigt behöver ett varningens finger lyftas för om dessa utsläppsminskningar är bestående eller enbart kortsiktiga effekter av pandemin.

Även om de stora utsläppsminskningarna är glädjande så bör man konstatera att de är lägre än de nödvändiga 16 procent som krävs för att 1,5 gradersmålet ska uppfyllas. Vänsterpartiet anser att Borås Stad också fortsättningsvis ska ha detta mål som ledstjärna för sitt klimatarbete. Eftersom de årliga utsläppsminskningarna inte har varit tillräckliga behöver målsättningen skärpas för kommande år. Detta som en följd av att det är koncentrationen av växthusgaser i atmosfären som avgör uppvärmningen.

Med anledning av ovanstående föreslås Kommunstyrelsen besluta:

- Att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att kommunstyrelsen ges i uppdrag att återkomma med förslag om revidering av den nödvändiga årliga utsläppsminskningstakten

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Stefan Lindborg

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Kommunfullmäktige

Klimatrapport 2021**Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta**

Klimatrapport 2021 samt bilaga läggs till handlingarna.

Kommunstyrelsen uppdras att, tillsammans med berörda nämnder, revidera de nödvändiga procentenheter enligt koldioxidbudgeten som krävs för att uppnå ett nollutsläpp år 2040.

Ärendet i sin helhet

I klimatrapporten 2021 sammanfattar och bedömer klimatkommittén Borås Stads klimatarbete under 2020 och utfallet i förhållande till koldioxidbudget och energi- och klimatstrategin.

Pandemin har orsakat stora minskningar av växthusgasutsläpp från bland annat flyg- och bilresor. Trots den unika minskningen följer varken Borås Stad eller Borås den minskningstakten på 16 procent per år som enligt koldioxidbudget är nödvändig.

Borås Stad har under 2020 skapat ett bra ramverk för klimatarbetet med en reviderad energi- och klimatstrategi, ett politiskt klimatråd och en pådrivande och stöttande grupp tjänstepersoner i klimatkommittén. Med detta ramverk är grunden lagt för att det kan bli fler positiva och kraftfulla klimatåtgärder de kommande åren.

Både arbetet med att minska utsläpp av växthusgaser och att anpassa samhället till klimatförändringens effekter behöver fortsätta utvecklas och leverera resultat. I rapporten ger klimatkommittén ett antal rekommendationer på politiska satsningar på kort sikt som bedöms kunna bidra till snabb och positiv utveckling.

Kommunstyrelsen bedömer att Borås Stads arbete kring minskade koldioxidutsläpp redan är i framkant efter att ha arbetat med frågan under flera år tidigare. Genom att tillämpa ett mål om 16 procent för minskade utsläpp utöver det arbete som redan har bedrivits, så ställer detta enorma krav på kommunen. Detta kommer i sin tur medföra stora merkostnader då målet endast kan uppnås genom bland annat inköp av banbrytande teknologier.

Materialet som använts för att kartlägga Borås Stads koldioxidutsläpp om 16 procent är även aggregerade uppskattningar, baserat på nationella siffror och

studier från andra kommuner. Det är därmed en närmast omöjlig uppgift att följa upp en trend om förändrade utsläpp, utan dessa måste uppskattas. Detta gör att arbetet kan uppfattas som subjektivt och sakna relevans.

Vidare finner Kommunstyrelsen det anmärkningsvärt att de uppsatta delmålen ej nåtts trots de omfattande dämpande effekter pandemin haft på bland annat resande och konsumtion. Detta väcker givetvis frågor kring målens realism och relevans, samt ett behov av att revidera målen.

Beslutsunderlag

1. Klimatrapport 2021, 2021-06-03
2. Bilaga Uppföljning koldioxidbudget, 2021-06-03

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Miljö- och konsumentnämnden, MF.diarium@boras.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)

Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)

Ledamot, Kommunstyrelsen

Alternativt förslag

Granskningsyttrande över detaljplan för Centrum, Morfeus 5 och 7

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tillstyrker planförslaget **under förutsättning att kommunstyrelsens synpunkter beaktas.**

Detaljplanen ska antas av Kommunfullmäktige efter att exploateringsavtalet har tecknats.

Ärendet i sin helhet

Planens syfte är att möjliggöra för ett högre bostadshus på 19-24 våningar eller alternativt fem våningar eller lägre, på den obbyggda ytan öster om Knalletorget. **Kommunstyrelsen avstyrker alternativet om 19-24 våningar och tillstyrker alternativet om fem våningar eller lägre. En byggnad på 19-24 våningar innebär ett tillskott på drygt 120 lägenheter i centrum. Byggnadens placering, i den kulturhistoriskt viktiga rutnätsstaden, medger inte ett så högt hus som förslaget i dagsläget tillåter. Med tanke på byggnadens placering samt dess höga höjd så är gestaltningen av högsta vikt.** Syftet är också att skapa nya lokalytor i centrum och mer liv på Knalletorget. Torgets södra del ska lyftas upp för att ansluta bättre till Stadsbron, vilket kan ge ett bättre flöde för gång- och cykeltrafik mot Lilla Brogatan. Då planområdet är beläget i närheten av Viskan ger ett upphöjt torg samtidigt ett naturligt skydd mot översvämningar.

Den nya bebyggelsen kommer att byggas ut mot Lilla Brogatan och Knalletorget, med en indragning av byggnaden mot torget för att ta hänsyn till det flöde av människor som rör sig över platsen. Bottenvåningen ska vara öppen med stora glaspartier och kommer att innehålla lokaler så som restaurang eller liknande.

Fastighetens centrala läge och exploatörens ambitioner inom hållbarhetsområdet har medfört att förutsättningarna för implementering av mobilitetspaketet 4 - hållbar livsstilsprofil. Då kan antalet boendeparkeringar minskas med 40 % medan antalet parkeringsplatser för kontor- och caféverksamhet minskar med 15%.

I samrådet tillstyrkte Kommunstyrelsen planförslaget med vissa omarbetningar **Dessa har tillgodosetts och de finns inga kvarstående synpunkter på förslaget.**

Beslutsunderlag

1. Planbeskrivning, 2021-03-31
2. Plankarta, 2021-03-31
3. Samrådsredogörelse, 2021-03-31

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, detaljplanering@boras.se

För Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Kommunalråd

Alternativt förslag till Kommunstyrelsens sammanträde 2021-08-23:

SP2: Granskningsyttrande över detaljplan för Centrum, Morfeus 5 och 7

Vänsterpartiet föreslår ett tillägg till skrivelsen angående den pågående utredningen om kollektivtrafikens dragning genom stadens centrala delar.

Med anledning av ovanstående föreslås Kommunstyrelsen besluta:

- Att följande text läggs till sist i skrivelsens avslutande stycke:

”Kommunstyrelsen vill däremot påtala betydelsen av den pågående utredningen om kollektivtrafikens dragning genom centrum. Det är viktigt att arbetet med detaljplanen också fortsättningsvis beaktar denna.”

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Stefan Lindborg

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Granskningsyttrande över detaljplan för Centrum, Morfeus 5 och 7

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tillstyrker planförslaget, **under villkor att byggnationen begränsas till högst fem våningar.**

Detaljplanen ska antas av Kommunfullmäktige efter att exploateringsavtalet har tecknats.

Ärendet i sin helhet

Planens syfte är att möjliggöra för ett högre bostadshus på 19-24 våningar eller alternativt fem våningar eller lägre, på den obbyggda ytan öster om Knalletorget. En byggnad på 19-24 våningar innebär ett tillskott på drygt 120 lägenheter i centrum. Med tanke på byggnadens placering samt dess höga höjd så är gestaltningen av högsta vikt. Syftet är också att skapa nya lokalytor i centrum och mer liv på Knalletorget. Torgets södra del ska lyftas upp för att ansluta bättre till Stadsbron, vilket kan ge ett bättre flöde för gång- och cykeltrafik mot Lilla Brogatan. Då planområdet är beläget i närheten av Viskan ger ett upphöjt torg samtidigt ett naturligt skydd mot översvämningar.

Den nya bebyggelsen kommer att byggas ut mot Lilla Brogatan och Knalletorget, med en indragning av byggnaden mot torget för att ta hänsyn till det flöde av människor som rör sig över platsen. Bottenvåningen ska vara öppen med stora glaspartier och kommer att innehålla lokaler så som restaurang eller liknande.

Fastighetens centrala läge och exploatörens ambitioner inom hållbarhetsområdet har medfört att förutsättningarna för implementering av mobilitetspaketet 4 - hållbar livsstilsprofil. Då kan antalet boendeparkeringar minskas med 40 % medan antalet parkeringsplatser för kontor- och caféverksamhet minskar med 15%.

I samrådet tillstyrkte Kommunstyrelsen planförslaget med vissa omarbetningar Dessa har **i vissa avseenden** tillgodosetts. ~~och de finns inga kvarstående synpunkter på förslaget.~~

Detaljplansområdet är dock beläget i det som kan definieras som rutnätsstaden, och bör därmed bebyggas med stor försiktighet och hänsyn till omgivningen.

Med anledning av detta ser kommunstyrelsen det som nödvändigt att föreslagna byggnation begränsas till högst fem våningar.

Beslutsunderlag

1. Planbeskrivning, 2021-03-31
2. Plankarta, 2021-03-31
3. Samrådsredogörelse, 2021-03-31

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, detaljplanering@boras.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, Kommunstyrelsen

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Yttrade över planbesked för kvarteret Fjolner 21, (Polishuset)

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen uppmanar Samhällsbyggnadsnämnden pröva att ändra detaljplan för kv Fjolner 21 för att tillåta nya användningar och tillbyggnad i kvarteret. En bedömning av vilken användning som är lämplig i kvarteret Fjolner 21 ~~samt gestaltningen av kvarteret~~ får utredas i kommande planarbete och bör ske med hänsyn till ~~övriga~~ bebyggelse ~~förändringar~~ i närheten.

~~Kommunstyrelsen uppmanar Samhällsbyggnadsnämnden att i kommande planarbete studera gestaltningen av kvarteret. Kommunstyrelsen bedömer att det är ett centralt kvarter som idag inte ger upphov till goda upplevelsemässiga värden och som inte är anpassat till omgivningen. Höga krav på gestaltningen av fastigheterna bör ställas. Likaså bör byggnadshöjder och förtätningsgrad övervägas.~~

Planavtal ska upprättas med exploatören som också ska betala alla nödvändiga undersökningar och utredningar för detaljplanen.

Sammanfattning

Stadsplanen för kvarteret Fjolner 21 är från 1963 och fastigheten inrymmer idag polishus och häkte. Dessa verksamheter kommer inom några år att flytta.

Exploatören söker planbesked för att förändra kvarteret med flera tänkbara användningar: bostäder, studentbostäder, kontor, äldreboende, handel, hotell, café/restaurang, matvarubutik eller konstcenter. Vidare utveckling av lämplig användning avses ske med marknadsundersökningar för alternativa funktioner samt i samråd med kommunen. Bottenvåningarna med inglasningar och entréer mot Sandgårdsgatan, Yxhammarsgatan och en förändrad verksamhet mot Kungsleden är förslag för att öppna upp kvarteren.

Exploatören har ambitionen att bevara så mycket som möjligt av den befintliga strukturen, förädla och förtäta. För att uppnå en bra exploatering och skapa användbara fastigheter vill exploatören bygga på befintliga byggnader mot Sandgårdsgatan med minst två våningar och göra en nybyggnation på norra halvan av fastigheten, där det idag är häkte. Exploatören anser att kvarteret klarar en högre bebyggelse på cirka 20 våningar mot Kungsleden. Det finns idag

ett parkeringsgarage under fastigheten, denna parkeringslösning är tänkt att användas även vid utveckling och exploatering av kvarteret och vid behov utökas. Utmed Yxhammarsgatan och Sandgärdsgatan kan inbjudande förplatser och kanske en mindre torgyta skapas.

Synpunkter

Förslaget stämmer överens med Borås Stads Översiktsplan från 2018 och Utbyggnadsstrategin. Gestaltungsförslaget enligt planbeskedsanökan kommer att behöva arbetas om. ~~Förtätning på platsen~~ Graden av förtätning behöver studeras vidare och ska ta hänsyn till sin omgivning och respektera höjder och omkringliggande bebyggelse.

Många funktioner är lämpliga på platsen och det är positivt att möjliggöra centrumverksamhet i bottenvåning. Känsliga användningar så som förskola och grundskola är troligtvis olämpliga inom fastigheten utifrån platsens buller- och luftförhållanden, samt för att det saknas utrymme för skolgård. Skola, i form av högre utbildning är dock lämpligt, särskilt med tanke på närheten till campus.

Det är bra att skapa en mer öppen och välkomnande utformning, både utmed **Kungsgatan**, Yxhammarsgatan och Sandgärdsgatan. Utmed Yxhammarsgatan är det även viktigt att bevara den gröna upplevelsen som finns idag. Den alléstruktur som finns längs gatan ska bevaras.

Luft, buller, risk, markmiljö, solstudie och parkering bör utredas i planarbetet.

Sammantaget bör positivt planbesked ges. Det finns flera positiva planbesked givna i denna del av centrum så en bedömning av vilken användning som är lämplig här. **I kommande planarbete bör hänsyn tas till att kvarteret ska bidra med bättre estetiska värden än befintlig bebyggelse i kvarteret gör idag.**

Gestaltningen av kvarteret bör ske med hänsyn även till övriga förändringar i närheten

Polisverksamheten flyttar framåt 2025 och detaljplanen behöver inte prioriteras än, men bör prioriteras i god tid inför flytt.

Beslutsunderlag

1. Ansökan om planbesked för kvarteret Fjolner 21, (Polishuset). BN 2021-872, 2021-04-17 2

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, detaljplanering@boras.se

Allianspartierna i Borås

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Moderaterna

Annette Carlson

Alternativt förslag till Kommunstyrelsens sammanträde 2021-08-23:

SP3: Yttrandet över planbesked för kvarteret Fjolner (Polishuset)

Vänsterpartiet föreslår ett tillägg till skrivelsen som betonar att den pågående utredningen om kollektivtrafikens dragning genom centrum beaktas i planarbetet.

Med anledning av ovanstående föreslås Kommunstyrelsen besluta:

- Att följande text läggs till efter meningen "Luft, buller, risk ... utredas i planarbetet."
"Därutöver behöver man i arbetet med detaljplanen beakta den pågående utredningen om kollektivtrafikens dragning genom stadens centrala delar."

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Stefan Lindborg

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Yttrande över planbesked för kvarteret Fjolner 21, (Polishuset)

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen uppmanar Samhällsbyggnadsnämnden pröva att ändra detaljplan för kv Fjolner 21 för att tillåta nya användningar och tillbyggnad i kvarteret. En bedömning av vilken användning som är lämplig i kvarteret Fjolner 21 samt gestaltningen av kvarteret får utredas i kommande planarbete och bör ske med hänsyn till övriga bebyggelseförändringar i närheten.

Planavtal ska upprättas med exploatören som också ska betala alla nödvändiga undersökningar och utredningar för detaljplanen.

Sammanfattning

Stadsplanen för kvarteret Fjolner 21 är från 1963 och fastigheten inrymmer idag polishus och häkte. Dessa verksamheter kommer inom några år att flytta.

Exploatören söker planbesked för att förändra kvarteret med flera tänkbara användningar: bostäder, studentbostäder, kontor, äldreboende, handel, hotell, café/restaurang, matvarubutik eller konstcenter. Vidare utveckling av lämplig användning avses ske med marknadsundersökningar för alternativa funktioner samt i samråd med kommunen. Bottenvåningarna med inglasningar och entréer mot Sandgårdsgatan, Yxhammarsgatan och en förändrad verksamhet mot Kungsleden är förslag för att öppna upp kvarteren.

Exploatören har ambitionen att bevara så mycket som möjligt av den befintliga strukturen, förädla och förtäta. För att uppnå en bra exploatering och skapa användbara fastigheter vill exploatören bygga på befintliga byggnader mot Sandgårdsgatan med minst två våningar och göra en nybyggnation på norra halvan av fastigheten, där det idag är häkte. Exploatören anser att kvarteret klarar en högre bebyggelse på cirka 20 våningar mot Kungsleden. Det finns idag ett parkeringsgarage under fastigheten, denna parkeringslösning är tänkt att användas även vid utveckling och exploatering av kvarteret och vid behov utökas. Utmed Yxhammarsgatan och Sandgårdsgatan kan inbjudande förplatser och kanske en mindre torgyta skapas.

Synpunkter

Förslaget stämmer **till viss del** överens med Borås Stads Översiktsplan från 2018 och Utbyggnadsstrategin. Gestaltungsförslaget enligt planbeskedsanökan

kommer att behöva arbetas om. Förtätning på platsen ska ta hänsyn till sin omgivning och respektera höjder och omkringliggande bebyggelse.

Kommunstyrelsen anser att exploatörens förslag om en byggnation på 20 våningar i anslutning till kungsleden är olämpligt och bör begränsas till 5-7 våningar för att i större utsträckning harmoniera med omkringliggande bebyggelse.

Många funktioner är lämpliga på platsen och det är positivt att möjliggöra centrumverksamhet i bottenvåning. Känsliga användningar så som förskola och grundskola är troligtvis olämpliga inom fastigheten utifrån platsens buller- och luftförhållanden, samt för att det saknas utrymme för skolgård. Skola, i form av högre utbildning är dock lämpligt, särskilt med tanke på närheten till campus.

Det är bra att skapa en mer öppen och välkomnande utformning, både utmed Yxhammarsgatan och Sandgårdsgatan. Utmed Yxhammarsgatan är det även viktigt att bevara den gröna upplevelsen som finns idag. Den alléstruktur som finns längs gatan ska bevaras.

Luft, buller, risk, markmiljö, solstudie och parkering bör utredas i planarbetet.

Sammantaget bör positivt planbesked ges. Det finns flera positiva planbesked givna i denna del av centrum så en bedömning av vilken användning som är lämplig här och gestaltningen av kvarteret bör ske med hänsyn även till övriga förändringar i närheten

Polisverksamheten flyttar framåt 2025 och detaljplanen behöver inte prioriteras än, men bör prioriteras i god tid inför flytt.

Beslutsunderlag

1. Ansökan om planbesked för kvarteret Fjolner 21, (Polishuset). BN 2021-872, 2021-04-17 2

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, detaljplanering@boras.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Svar på motion av Anna-Clara Stenström (M), Gunilla Chistoffersson (KD) och Magnus Sjö Dahl (KD): Det är hög tid att utveckla centrummiljön i Sandared och Sjömarken. För ökad trygghet och trivsel

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

~~Motionen anses besvarad~~

Bifalla motionen

Ärendet i sin helhet

Anna-Clara Stenström (M), Gunilla Chistoffersson (KD) och Magnus Sjö Dahl (KD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-10-17 lämnat in förslaget att skapa torgliknande ytor och förbättra trafikmiljön i Sandared och Sjömarken.

Motionärerna vill att kommunstyrelsen driver och samordnar ärendet och att information ges löpande till kommunfullmäktige.

Just nu pågår ett arbete med den strategiska utvecklingen av serviceorter som knyter väl an till motionen. Sandared är en av fyra orter som har pekats ut enligt översiktsplanen. I arbetet faller Sjömarken inom kategorin mindre ort i serviceorternas närområde och invånarna har bland annat fått möjlighet att tycka till om vad för funktioner (t.ex. service, mötesplatser & kollektivtrafik) som är viktig att ha i sitt närområde.

Inom ramen för arbetet med strategier för den långsiktiga utvecklingen av Sandared har en digital medborgarenkät genomförts. Det kom in 542 svar på enkäten och många hade synpunkter om att de saknas ett torg centralt i orten. Väldigt många klagade också på trafikmiljön och på Göteborgsvägen som går genom samhället men även vid skolan. Under arbetet har det även genomförts en workshop med en blandning av representanter från Sandared där Sandareds nuläge och potential till framtida utveckling studerades vidare. Utifrån materialet från både enkätundersökningen och workshopen kommer ett övergripande förslag tas fram över var centrum i Sandared kan utvecklas och hur det kan utformas. Vi kommer även studera övergripande vad det finns för

möjligheter till förbättra trafikmiljön genom centrum och göra det säkrare och attraktivare för gång- och cykeltrafikanter I Sandared och Sjömarken är det Trafikverket som har hand om de större vägarna och lokala vägföreningar som har hand om de lokala vägarna. Det innebär att kommunen inte har full rådgivning över trafikfrågorna, vi har dock möjlighet att inspirera och påverka genom att visa på möjliga lösningar och ta på sig ledartröjan i utvecklingsarbetet. Borås stad med stadsledningskansliet i spetsen kommer vara drivande i processen att skapa en hållbar miljö tillsammans med andra aktörer att utveckla Sandared och Sjömarken.

Arbetet med strategier för den långsiktiga utvecklingen av kommunens serviceorter kommer ligga till grund för framtida prioriteringen av kommunens arbete. Samtidigt kan de kommunala förvaltningarna inte genomföra strategierna själv utan vi måste samverka med lokala aktörer som verkar i orterna som intresseföreningar, medborgare, näringsliv med mera för att en större utveckling ska ske.

Beslutsunderlag

1. Motion: Det är hög tid att utveckla centrummiljön i Sandared och Sjömarken. För ökad trygghet och trivsel, 20191017

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Anna-Clara Stenström (M), Gunilla Chistoffersson (KD) och Magnus Sjödahl (KD)

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

Kommunfullmäktige

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Svar på motion av Anna-Clara Stenström (M), Gunilla Chistoffersson (KD) och Magnus Sjädhall (KD): Det är hög tid att utveckla centrummiljön i Sandared och Sjömarken. För ökad trygghet och trivsel

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

~~Motionen anses besvarad~~

Bifalla motionen

Ärendet i sin helhet

Anna-Clara Stenström (M), Gunilla Chistoffersson (KD) och Magnus Sjädhall (KD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2019-10-17 lämnat in förslaget att skapa torgliknande ytor och förbättra trafikmiljön i Sandared och Sjömarken.

Motionärerna vill att kommunstyrelsen driver och samordnar ärendet och att information ges löpande till kommunfullmäktige.

Just nu pågår ett arbete med den strategiska utvecklingen av serviceorter som knyter väl an till motionen. Sandared är en av fyra orter som har pekats ut enligt översiktsplanen. I arbetet faller Sjömarken inom kategorin mindre ort i serviceorternas närområde och invånarna har bland annat fått möjlighet att tycka till om vad för funktioner (t.ex. service, mötesplatser & kollektivtrafik) som är viktig att ha i sitt närområde.

Inom ramen för arbetet med strategier för den långsiktiga utvecklingen av Sandared har en digital medborgarenkät genomförts. Det kom in 542 svar på enkäten och många hade synpunkter om att de saknas ett torg centralt i orten. Väldigt många klagade också på trafikmiljön och på Göteborgsvägen som går genom samhället men även vid skolan. Under arbetet har det även genomförts en workshop med en blandning av representanter från Sandared där Sandareds nuläge och potential till framtida utveckling studerades vidare. Utifrån materialet från både enkätundersökningen och workshopen kommer ett övergripande förslag tas fram över var centrum i Sandared kan utvecklas och hur det kan utformas. Vi kommer även studera övergripande vad det finns för

möjligheter till förbättra trafikmiljön genom centrum och göra det säkrare och attraktivare för gång- och cykeltrafikanter I Sandared och Sjömarken är det Trafikverket som har hand om de större vägarna och lokala vägföreningar som har hand om de lokala vägarna. Det innebär att kommunen inte har full rådgivning över trafikfrågorna, vi har dock möjlighet att inspirera och påverka genom att visa på möjliga lösningar **och ta på sig ledartröjan i utvecklingsarbetet. Borås stad med stadsledningskansliet i spetsen kommer vara drivande i processen att skapa en hållbar miljö tillsammans med andra aktörer att utveckla Sandared och Sjömarken.**

Arbetet med strategier för den långsiktiga utvecklingen av kommunens serviceorter kommer ligga till grund för framtida prioriteringen av kommunens arbete. Samtidigt kan de kommunala förvaltningarna inte genomföra strategierna själv utan vi måste samverka med lokala aktörer som verkar i orterna som intresseföreningar, medborgare, näringsliv med mera för att en större utveckling ska ske.

Beslutsunderlag

1. Motion: Det är hög tid att utveckla centrummiljön i Sandared och Sjömarken. För ökad trygghet och trivsel, 20191017

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Anna-Clara Stenström (M), Gunilla Chistoffersson (KD) och Magnus Sjödahl (KD)

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Samrådsyttrande över planprogram för Centrum, kvarteret Nornan

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tillstyrker planprogrammet

Ärendet i sin helhet

Syftet med planprogrammet är att översiktligt studera programområdet och skapa en eller flera målbilder för utvecklingen av kvarteret. Planprogrammet undersöker såväl områdets som omgivande förutsättningar och behov samt identifierar och utvärderar viktiga frågor. Utifrån det har planeringsprinciper tagits fram som är vägledande för områdets utveckling.

Nornan ligger centralt, vid centrums utkant mot stadsdelen Lugnet. Kvarteret är en del av Borås institutionsbebyggelse där de fritt placerade Caroliskolan och Gustav Adolfskolan ger området en historisk karaktär. Administrationsbyggnaden och en park ramar in kvarteret från varsitt hörn. Bebyggelsen är viktig både för områdets karaktär och historia. De stora och många asfaltsytorna gör att området upplevs som anonymt, trots parken och den karaktärgivande bebyggelsen. Detta förstärks genom Nornans placering intill Kungsgatan (som i folkmun kallas för Kungsleden). Placeringen innebär påfrestningar så som buller och bristande luftvärden för kvarteret. För att området ska kunna användas mer än idag behöver detta tas hänsyn till. På grund av ovan anledningar används området sällan för stadigvarande vistelse utöver kontor för kommunala verksamheter. Området används istället för parkering, återvinning och som passage.

Inför planläggning och projektering av Nornan har programmet formulerat ett antal planeringsprinciper:

- Befintliga byggnader ska bevaras
- Det ställs höga krav på gestaltning
- Öppna ytor ska ha en tydlig funktion
- Det får inte finnas markparkering

- Störningar från Kungsleden ska minskas och passagerna vid Kungsleden ska göras tryggare
- Befintliga stråk ska framhåvas
- En närpark ska finnas inom kvarteret

Programmet anger också flera användningar som är lämpliga inom kvarteret, exempelvis kommunal administration, gymnasium, förskola, parkering och grönytor. Programmet specificerar också vilka ytor som är aktuella för byggnation ovan och under mark samt att ny byggnation ska framhåva den befintliga bebyggelsen. Det föreslår också en ny, tryggare och effektivare tunnel längs Stora Brogatan som minimerar den barriäreffekt som Kungsleden utgör för gående och cyklister. Den kopplar även ihop områdena öst och väst om Kungsleden.

Målbilden för kvarteret är att låta det vara öppnare än omgivningen, vara en allmän plats för människan för rekreation och vila, låta den befintliga bebyggelsen prägla kvarteret medan ny bebyggelse kompletterar den och skapar en god miljö inom kvarteret samt att låta en park få kvarterets bästa plats.

Programmet presenterar två programförslag som visar exempel på hur kvarteret skulle kunna utvecklas utifrån förutsättningarna, planeringsprinciperna och målbilden.

Kommunstyrelsen anser att programmet är väl genomarbetat och tillvaratar området kvaliteter. Detta kan ske även om nya användningar och byggnader tillkommer i kvarteret som ger ett effektivt utnyttjande av central mark. Kommunstyrelsen förordar att parkeringsytorna hamnar under mark om detta är ekonomiskt möjligt. En ny gångtunnel kommer stärka kopplingen mellan centrum och östra delarna av staden med Bäckängsgymnasiet, Kulturhuset och vidare upp mot sjukhusområdet, både visuellt och trygghetsmässigt.

Såväl brottsförebyggande som trygghetsskapande åtgärder behöver prioriteras i utvecklingen av kvarteret Nornan. I varje del av samhällsbyggnadsprocessen är det viktigt att reflektera över på vilket sätt valda åtgärder ökar eller minskar trygghetskänslan under dygnets alla tjugofyra timmar. För att i framtiden påverka om ett brott ska begås på en plats. Därför är utformningen av fysiska miljöer viktiga i samhällsbyggnadsprocessens olika skeden.

Kommunstyrelsen tillstyrker planprogrammet.

Beslutsunderlag

1. Inbjudan till samråd för planprogram för centrum, Kvarteret Nornan, 2021-06-02
2. Planprogram för kvarteret Nornan Samrådsförslag, 2021-06-02

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, detaljplanering@boras.se

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Samrådsyttrande över planprogram för Centrum, kvarteret Nornan

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tillstyrker planprogrammet

Ärendet i sin helhet

Syftet med planprogrammet är att översiktligt studera programområdet och skapa en eller flera målbilder för utvecklingen av kvarteret. Planprogrammet undersöker såväl områdets som omgivande förutsättningar och behov samt identifierar och utvärderar viktiga frågor. Utifrån det har planeringsprinciper tagits fram som är vägledande för områdets utveckling.

Nornan ligger centralt, vid centrums utkant mot stadsdelen Lugnet. Kvarteret är en del av Borås institutionsbebyggelse där de fritt placerade Caroliskolan och Gustav Adolfskolan ger området en historisk karaktär. Administrationsbyggnaden och en park ramar in kvarteret från varsitt hörn. Bebyggelsen är viktig både för områdets karaktär och historia. De stora och många asfaltsytorna gör att området upplevs som anonymt, trots parken och den karaktärgivande bebyggelsen. Detta förstärks genom Nornans placering intill Kungsgatan (som i folkmun kallas för Kungsleden). Placeringen innebär påfrestningar så som buller och bristande luftvärden för kvarteret. För att området ska kunna användas mer än idag behöver detta tas hänsyn till. På grund av ovan anledningar används området sällan för stadigvarande vistelse utöver kontor för kommunala verksamheter. Området används istället för parkering, återvinning och som passage.

Inför planläggning och projektering av Nornan har programmet formulerat ett antal planeringsprinciper:

- Befintliga byggnader ska bevaras
- Det ställs höga krav på gestaltning
- Öppna ytor ska ha en tydlig funktion
- Det får inte finnas markparkering

- Störningar från Kungsleden ska minskas och passagerna vid Kungsleden ska göras tryggare
- Befintliga stråk ska framhåvas
- En närpark ska finnas inom kvarteret

Programmet anger också flera användningar som är lämpliga inom kvarteret, exempelvis kommunal administration, gymnasium, förskola, parkering och grönytor. Programmet specificerar också vilka ytor som är aktuella för byggnation ovan och under mark samt att ny byggnation ska framhåva den befintliga bebyggelsen. Det föreslår också en ny, tryggare och effektivare tunnel längs Stora Brogatan som minimerar den barriäreffekt som Kungsleden utgör för gående och cyklister. Den kopplar även ihop områdena öst och väst om Kungsleden.

Målbilden för kvarteret är att låta det vara öppnare än omgivningen, vara en allmän plats för människan för rekreation och vila, låta den befintliga bebyggelsen prägla kvarteret medan ny bebyggelse kompletterar den och skapar en god miljö inom kvarteret samt att låta en park få kvarterets bästa plats.

Programmet presenterar två programförslag som visar exempel på hur kvarteret skulle kunna utvecklas utifrån förutsättningarna, planeringsprinciperna och målbilden.

Kommunstyrelsen anser att programmet är väl genomarbetat och tillvaratar området kvaliteter. Detta kan ske även om nya användningar och byggnader tillkommer i kvarteret som ger ett effektivt utnyttjande av central mark. Kommunstyrelsen förordar att parkeringsytorna hamnar under mark om detta är ekonomiskt möjligt. En ny gångtunnel kommer stärka kopplingen mellan centrum och östra delarna av staden med Bäckängsgymnasiet, Kulturhuset och vidare upp mot sjukhusområdet, både visuellt och trygghetsmässigt.

Kommunstyrelsen anser vidare att ytterligare åtgärder för att stärka tryggheten i området behövs.

Kommunstyrelsen vill också särskilt betona att det utreds huruvida det är rimligt att lägga förskoleverksamhet i kvarteret med hänsyn till bullernivåer och föroreningar.

Kommunstyrelsen tillstyrker planprogrammet.

Beslutsunderlag

1. Inbjudan till samråd för planprogram för centrum, Kvarteret Nornan, 2021-06-02
2. Planprogram för kvarteret Nornan Samrådsförslag, 2021-06-02

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, detaljplanering@boras.se

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Samrådsyttrande över planprogram för Centrum, kvarteret Nornan

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tillstyrker planprogrammet

Ärendet i sin helhet

Syftet med planprogrammet är att översiktligt studera programområdet och skapa en eller flera målbilder för utvecklingen av kvarteret. Planprogrammet undersöker såväl områdets som omgivande förutsättningar och behov samt identifierar och utvärderar viktiga frågor. Utifrån det har planeringsprinciper tagits fram som är vägledande för områdets utveckling.

Nornan ligger centralt, vid centrums utkant mot stadsdelen Lugnet. Kvarteret är en del av Borås institutionsbebyggelse där de fritt placerade Caroliskolan och Gustav Adolfskolan ger området en historisk karaktär. Administrationsbyggnaden och en park ramar in kvarteret från varsitt hörn. Bebyggelsen är viktig både för områdets karaktär och historia. De stora och många asfaltsytorna gör att området upplevs som anonymt, trots parken och den karaktärgivande bebyggelsen. Detta förstärks genom Nornans placering intill Kungsgatan (som i folkmun kallas för Kungsleden). Placeringen innebär påfrestningar så som buller och bristande luftvärden för kvarteret. För att området ska kunna användas mer än idag behöver detta tas hänsyn till. På grund av ovan anledningar används området sällan för stadigvarande vistelse utöver kontor för kommunala verksamheter. Området används istället för parkering, återvinning och som passage.

Inför planläggning och projektering av Nornan har programmet formulerat ett antal planeringsprinciper:

- Befintliga byggnader ska bevaras
- Det ställs höga krav på gestaltning
- Öppna ytor ska ha en tydlig funktion
- Det får inte finnas markparkering

- Störningar från Kungsleden ska minskas och passagerna vid Kungsleden ska göras tryggare
- Befintliga stråk ska framhåvas
- En närpark ska finnas inom kvarteret

Programmet anger också flera användningar som är lämpliga inom kvarteret, exempelvis kommunal administration, gymnasium, förskola, parkering och grönytor. Programmet specificerar också vilka ytor som är aktuella för byggnation ovan och under mark samt att ny byggnation ska framhäva den befintliga bebyggelsen. Det föreslår också en ny, tryggare och effektivare tunnel längs Stora Brogatan som minimerar den barriäreffekt som Kungsleden utgör för gående och cyklister. Den kopplar även ihop områdena öst och väst om Kungsleden.

Målbilden för kvarteret är att låta det vara öppnare än omgivningen, vara en allmän plats för människan för rekreation och vila, låta den befintliga bebyggelsen prägla kvarteret medan ny bebyggelse kompletterar den och skapar en god miljö inom kvarteret samt att låta en park få kvarterets bästa plats.

Programmet presenterar två programförslag som visar exempel på hur kvarteret skulle kunna utvecklas utifrån förutsättningarna, planeringsprinciperna och målbilden.

Kommunstyrelsen anser att programmet är väl genomarbetat och tillvaratar området kvaliteter. Detta kan ske även om nya användningar och byggnader tillkommer i kvarteret som ger ett effektivt utnyttjande av central mark. Kommunstyrelsen förordar att parkeringsytor hamnar under mark om detta är ekonomiskt möjligt. En ny gångtunnel kommer stärka kopplingen mellan centrum och östra delarna av staden med Bäckängsgymnasiet, Kulturhuset och vidare upp mot sjukhusområdet, både visuellt och trygghetsmässigt.

Såväl brottsförebyggande som trygghetsskapande åtgärder behöver prioriteras i utvecklingen av kvarteret Nornan. I varje del av samhällsbyggnadsprocessen är det viktigt att reflektera över på vilket sätt valda åtgärder ökar eller minskar trygghetskänslan under dygnets alla tjugofyra timmar. För att i framtiden påverka om ett brott ska begås på en plats. Därför är utformningen av fysiska miljöer viktiga i samhällsbyggnadsprocessens olika skeden.

Kommunstyrelsen vill också särskilt betona att det utreds huruvida det är rimligt att lägga förskoleverksamhet i kvarteret med hänsyn till bullernivåer och föroreningar.

Kommunstyrelsen tillstyrker planprogrammet.

Beslutsunderlag

1. Inbjudan till samråd för planprogram för centrum, Kvarteret Nornan, 2021-06-02
2. Planprogram för kvarteret Nornan Samrådsförslag, 2021-06-02

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, detaljplanering@boras.se

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Samrådsyttrande över planprogram för Centrum, kvarteret Nornan

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen tillstyrker planprogrammet **under villkor att man minst kan bibehålla antal parkeringsplatser i området.**

Ärendet i sin helhet

Syftet med planprogrammet är att översiktligt studera programområdet och skapa en eller flera målbilder för utvecklingen av kvarteret. Planprogrammet undersöker såväl områdets som omgivande förutsättningar och behov samt identifierar och utvärderar viktiga frågor. Utifrån det har planeringsprinciper tagits fram som är vägledande för områdets utveckling.

Nornan ligger centralt, vid centrumskans utkant mot stadsdelen Lugnet. Kvarteret är en del av Borås institutionsbebyggelse där de fritt placerade Caroliskolan och Gustav Adolfskolan ger området en historisk karaktär. Administrationsbyggnaden och en park ramar in kvarteret från varsitt hörn. Bebyggelsen är viktig både för områdets karaktär och historia. De stora och många asfaltskytorna gör att området upplevs som anonymt, trots parken och den karaktärgivande bebyggelsen. Detta förstärks genom Nornans placering intill Kungsgatan (som i folkmun kallas för Kungsleden). Placeringen innebär påfrestningar så som buller och bristande luftvärden för kvarteret. För att området ska kunna användas mer än idag behöver detta tas hänsyn till. På grund av ovan anledningar används området sällan för stadigvarande vistelse utöver kontor för kommunala verksamheter. Området används istället för parkering, återvinning och som passage.

Inför planläggning och projektering av Nornan har programmet formulerat ett antal planeringsprinciper:

- Befintliga byggnader ska bevaras
- Det ställs höga krav på gestaltning
- Öppna ytor ska ha en tydlig funktion
- Det får inte finnas markparkering
- Störningar från Kungsleden ska minskas och passagerarna vid Kungsleden ska göras tryggare

- Befintliga stråk ska framhåvas
- En närpark ska finnas inom kvarteret

Programmet anger också flera användningar som är lämpliga inom kvarteret, exempelvis kommunal administration, gymnasium, förskola, parkering och grönytor. Programmet specificerar också vilka ytor som är aktuella för byggnation ovan och under mark samt att ny byggnation ska framhäva den befintliga bebyggelsen. Det föreslår också en ny, tryggare och effektivare tunnel längs Stora Brogatan som minimerar den barriäreffekt som Kungsleden utgör för gående och cyklister. Den kopplar även ihop områdena öst och väst om Kungsleden.

Målbilden för kvarteret är att låta det vara öppnare än omgivningen, vara en allmän plats för människan för rekreation och vila, låta den befintliga bebyggelsen prägla kvarteret medan ny bebyggelse kompletterar den och skapar en god miljö inom kvarteret samt att låta en park få kvarterets bästa plats.

Programmet presenterar två programförslag som visar exempel på hur kvarteret skulle kunna utvecklas utifrån förutsättningarna, planeringsprinciperna och målbilden.

Kommunstyrelsen anser att programmet är väl genomarbetat och tillvaratar området kvaliteter. Detta kan ske även om nya användningar och byggnader tillkommer i kvarteret som ger ett effektivt utnyttjande av central mark. Kommunstyrelsen förordar att parkeringsytor hamnar under mark om detta är ekonomiskt möjligt. En ny gångtunnel kommer stärka kopplingen mellan centrum och östra delarna av staden med Bäckängsgymnasiet, Kulturhuset och vidare upp mot sjukhusområdet, både visuellt och trygghetsmässigt.

Kommunstyrelsen förordar även att antalet parkeringsplatser i området ska bibehållas, helst utökas då det idag finns ett stort behov av centralt belägna parkeringsplatser för besökare, boende och förvärvsarbetande. Mot bakgrund av att flera parkeringsplatser kommer bebyggas, bland annat de kopplat till Nötskrikan och Hugin, ställer detta krav på att aktualisera frågan kring parkeringar.

Kommunstyrelsen tillstyrker planprogrammet på villkor att man minst kan bibehålla antal parkeringsplatser i området.

Beslutsunderlag

1. Inbjudan till samråd för planprogram för centrum, Kvarteret Nornan, 2021-06-02
2. Planprogram för kvarteret Nornan Samrådsförslag, 2021-06-02

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, detaljplanering@boras.se

För Sverigedemokraterna,
Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, Kommunstyrelsen

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Samrådsyttrande över detaljplan för Morfeus 7

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen **avstyrker** planförslaget

Ärendet i sin helhet

Planens syfte är att upphäva bestämmelser om fastighetsindelning för fastigheten. Genom att upphäva bestämmelsen tillåts uppdelning och sammanslagning av fastigheter inom planområdet. Tomtindelningen som idag styr fastigheters storlek och läge upphävs. Området ligger utmed Lilla brogatan, Knalletorget och Stora brogatan. Planområdets storlek är 515 kvadratmeter. Marken i området ägs av Willhem och består av en gårdsyta och en lägre byggnad. Planen handläggs genom begränsat förfarande under förutsättning att inga större ändringar görs efter samrådet. Ett begränsat förfarande innebär att planen efter samrådet går till samhällsbyggnadsnämnden för antagande. Samrådet blir därför det enda tillfället att lämna synpunkter på innan planförslaget antas.

Detaljplansområdet är beläget i det som kan definieras som rutnätsstaden, och bör därmed bebyggas med stor försiktighet och hänsyn till omgivningen. Planförslaget riskerar att menligt påverka det omkringliggande områdets värden. Med anledning av detta avstyrker Kommunstyrelsen planförslaget.

Beslutsunderlag

1. Inbjudan till samråd för detaljplan för Centrum, Morfeus 7 BN 2020-1164, 2021-06-23

Beslutet expedieras till

1. Samhällsbyggnadsnämnden, detaljplanering@boras.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot, Kommunstyrelsen

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Svar på initiativärende - Finns det en tystnadskultur inom Borås Stad?

Kommunstyrelsens beslut

Initiativärendet är bifallet.

Ärendet i sin helhet

Niklas Arvidsson (KD) och Annette Carlson (M) har ingett ett initiativärende till Kommunstyrelsen 2021-08-23 där de föreslår Kommunstyrelsen att ge i uppdrag till Stadsledningskansliet att upphandla en extern konsult med uppdrag att ta fram en rapport med utgångspunkt från Göteborgs stads rapport om tystnadskultur kopplad till kriminella strukturer och extremism.

I rapporten framgår att medarbetare som främst arbetar i de socialt utsatta områdena inte vågar vittna eller polisanmäla händelser av rädsla för att utsättas för repressalier eller hot och våld från kriminella strukturer eller extremister. Detta har enligt rapporten inneburit att det i Göteborgs stad finns en tystnadskultur som underlättar och stärker både kriminella strukturer och extremister. Det framkom även i rapporten att det finns en osäkerhet bland medarbetarna i Göteborgs stad om vilket stöd arbetsgivaren kan ge om de polisanmäler brott. Dessutom upplever medarbetarna att chefer tystar ner lägesbeskrivningar inom flera områden.

Det är osannolikt att de förhållanden med kriminella strukturer och extremism som finns i Göteborg inte skulle finnas i Borås. Att på olika sätt påverka beslutsfattare genom trakasserier, olaga hot och våld är för den organiserade brottsligheten och för extremister viktigt för att behålla och förstärka positioner och underlätta för deras brottslighet och för odemokratiska budskap.

Det kan förutsättas att medarbetare, chefer och bolag i Borås Stad utsätts för olika former av otillåten påverkan och att det förekommer själv censur vilket innebär att den tystnadskultur, som är orsakad av kriminella och extremister, sannolikt finns inom Borås Stad och på ett liknande sätt som identifierats i Göteborgs Stad.

Borås Stad har tydliga regler och rutiner vad gäller att polisanmäla när medarbetare/chefer utsätts eller bevittnar brott. Det finns också tydliga anvisningar och instruktioner om vad arbetsgivaren kan stötta medarbetare och

chefer med vid sådana händelser. Stadsledningskansliet avdelning Centrum för kunskap och säkerhet (CKS) har bland annat i uppdrag att arbeta förebyggande mot olika former av organiserad brottslighet, extremism och dessutom ansvar för Borås stads övergripande säkerhetsarbete. CKS genomför regelbundet och kontinuerligt informationer och utbildningar till verksamheter och bolag om hur medarbetare och chefer kan bemöta hot och våld, konflikter och yttringar från odemokratiska grupper och individer.

Det kan förutsättas och finns exempel på att den tystnadskultur som beskrivs i Göteborgs Stads, och som orsakas av kriminella strukturer. För att kunna sätta in effektiva insatser mot problematiken föreslås en kartläggning för att kunna vidta åtgärder och insatser mot otillåten påverkan och självcensur i relevanta verksamheter och bolag, där verksamheter i de särskilt utsatta områdena ska prioriteras.

Det föreslås vidare att CKS pågående och kontinuerliga utbildningar och informationer kompletteras med information och utbildning kring otillåten påverkan och självcensur till verksamheter och bolag med särskild inriktning och prioritering av verksamheter i de särskilt utsatta områdena och till andra relevanta verksamheter och bolag.

Beslutsunderlag

1. Initiativärende av Niklas Arvidsson (KD) och Annette Carlson (M) – Finns det en tystnadskultur inom Borås Stad?

Allianspartierna i Borås

Moderaterna

Annette Carlson

Kristdemokraterna

Niklas Arvidsson